

XIII. KOBİ Zirvesi mesajını verdi: “KOBİ değişir, Türkiye büyür”

DÖNÜŞÜMÜN KİLİDİ DİJİTAL DÜNYA

Türkiye'nin KOBİ'lerinin buluşma noktası olan ve bu yıl 13.'sü tertiplenen KOBİ Zirvesi, İstanbul'da kamu ve iş dünyası temsilcilerini buluşturdu. TOSYÖV, TOBB ve KOSGEB işbirliğiyle DenizBank'ın ana sponsor, Dergimiz KobiEfor'un medya sponsoru ve çözüm ortağı, Hacettepe Teknokent'in çözüm

ortağı olduğu XIII. KOBİ Zirvesi, “Endüstriyel Dönüşümle, Geleceğin KOBİ'leri” ana temasıyla düzenlendi. ‘Değişen ve dönüşen, dijitalleşen dünyada KOBİ'nin yeri ve geleceği'nin irdelendiği Zirve'de, ekonomide KOBİ'lerle birlikte yürüyen kurumların bu süreçte yürüttükleri çalışmalar paylaşıldı.

Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı (TOSYÖV), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve KOSGEB işbirliğiyle düzenlenen Dergimiz KobiEfor'un medya sponsoru ve çözüm ortağı, DenizBank'ın ana sponsor, Hacettepe Teknokent'in çözüm ortağı olduğu XIII. KOBİ Zirvesi, "Endüstriyel Dönüşümle, Geleceğin KOBİ'leri" ana temasıyla İstanbul'da gerçekleştirildi.

Zirve'nin açılışına Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, TOSYÖV Yönetim Kurulu Başkanı Ş. Nezh Kuleyin, KOSGEB Başkan Yardımcısı Süleyman İslamoğlu, İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Orduhan, KGF Genel Müdürü İsmet Gergerli, TOSYÖV Denetim Kurulu Üyesi, Kocaeli Alikahya Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı ve KobiEfor Dergisi Sahibi Yalçın Sönmez, Denizbank Genel Müdürü Hakan Ateş, TOSYÖV Yönetim Kurulu ve Mütevelli Heyet Üyeleri, TOSYÖV Destekleme Dernekleri yöneticileri ve üyeleri ile çok sayıda KOBİ temsilcisi katıldı.

T.C. Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, konuşmasına KOBİ'leri de etkileyen endüstriyel dönüşüm süreci ve sürecin etkilerini anlatarak başladı. Elvan, "Günümüzde bilgiye dayalı üretim ekonomik büyümenin temel belirleyicisi haline gelmiştir. Önümüzdeki dönemde hızlanan teknolojik gelişme ve gelişen

Lütfi Elvan

yenilik sürecinin etkisiyle bilgiye dayalı üretim ekonomisinin önemi daha da artacaktır" dedi.

Lütfi Elvan, şunları söyledi: "ABD'nin, dünyanın yenilikçilik merkezi olarak varlığını devam ettirmesi muhtemeldir. Ancak teknolojik gelişmelerin Çin, Hindistan,

Brezilya gibi yükselen ekonomilerde yoğunlaşmaya başlaması dünyanın yeniden şekillenmesinde belirleyici unsur olmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin kalkınmanın ilk aşamalarındaki; 'ithal et', 'kopyala yapıştır' döneminden yeni teknolojileri kendilerinin üretmeye başladığı bir döneme girilmektedir. Günümüzde değer zincirlerinin küreselleşmesi ihtisaslaşmış yerel kalkınmanın önemini artırmış, ürünler ve hizmetler giderek artan bir şekilde en verimli rekabetçi bölgelerde imal edilmeye başlanmıştır. Bölgesel yenilik sistemleri, kümelenme gibi yerel ekonomik unsurların kamunun sorumluluğunda bulunan düzenleyici çerçeve koşulları, finansmana erişim gibi ulusal ekonomik unsurların üstünde çarpan etkisi oluşturarak girişimcilik ekosisteminin performansına önemli tesiri olmuştur. Bunun sonucunda küresel değer zincirine entegre olmuş ülkelerin verimlilikleri ve rekabet güçleri

artmıştır. Ancak son dönemde tüm dünyada artan korumacılık eğilimleri bu süreci ciddi şekilde tehdit etmiştir. Bu eğilimin sonucu olarak orta ve uzun vadede bu ülkelerin rekabet güçleri ve verimliliklerinde, refah seviyesinde düşüşe neden olacaktır.”

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sanayide stratejik bir konu olduğunu belirten Elvan, bilgi iletişim teknolojilerinde nesnelerin interneti ve büyük veri alanındaki hızlı gelişmelerin bilginin paylaşımında ve uygulamasında yeni bir çığır açtığını kaydetti. Elvan, geleneksel üretim modellerinin yerini Sanayi 4.0 denilen yeni bir yaklaşıma bıraktığı bir döneme tanıklık edildiğini hatırlatarak, şunları ifade etti: “En gelişmiş teknolojileri kullanarak üretim sürecini hızlandırmayı, bu süreçte oluşacak hataları en aza indirmeyi, üretimde esnekliği ve verimliliği artırmak suretiyle küresel rekabette üstünlük elde etmeyi amaçlayan bu yeni yaklaşımla birlikte bilgi ve iletişim araçlarıyla üretim araçlarının entegre edildiği ‘siber fiziksel’ adı verilen etkileşim sistemleri oluşturulmaktadır. Bunun sonucunda verimlilik mükemmellik odaklı endüstriyel değer zincirle-

ri oluşacaktır. Böylece yüksek kalitede ürünlerin daha düşük maliyetle üretilmesi, verimliliğin artırılması mümkün hale gelecektir. Bu durum, bir yandan KOBİ’ler için yeni oluşmakta olan küresel değer zincirleri içinde yer alma fırsatları sunmakta ve aynı zamanda bu fırsatları değerlendirmek için gerekli dönüşüm ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Bir başka ifadeyle geleceğin KOBİ’leri için kendi içlerinde otomasyona geçmeleri küresel pazarda rekabet için yeterli olmayacak, tüm değer zinciri içerisinde gerçek zamanlı ve sürekli iletişim halinde bulunması yakın gelecekte bir zurett haline gelecektir.”

Lütfi Elvan, bu bağlamda, başta teknolojik altyapı, bilgi tabanlı sermaye oluşumu ve sayısal becerilerle donatılmış nitelikli insan kaynağı gibi eksikliklerin giderilmesinin önemli olduğunu altını çizdi. Elvan, bilgi ve iletişim teknolojilerini, iş süreçlerinde yenilikler yaparak etkin olarak kullanan sektörlerde önemli verimlilik artışları sağladığına dikkat çekti: “Bu teknolojiler firmalar açısından bilgiye erişim ve yeni pazarlara açılma anlamında da çok önemli fırsatlar sunmakta, küçük ve

orta ölçekli işletmeler için uluslararası firmaların bu konularda sahip olduğu avantajlara sahip olma imkanı sunmaktadır. Küresel rekabetin hız kazandığı günümüzde işletmelerimizin çok büyük bir kısmını oluşturan KOBİ'lerin rekabet güçlerinin artırılması,

ülkemizin rekabet gücüne ve ekonomik ve sosyal kalkınmasına sağlayacağı katkıdan dolayı önem arz etmektedir.”

Dijital dönüşümde KOBİ'lere fırsat var

Türkiye'nin dijital dönüşüm stratejisi niteliğindeki 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında, KOBİ'lerin içinde bulunduğu mevcut durumun ortaya konulduğunu, KOBİ'lerin dönüşümünü destekleyecek bir dizi eylem tanımlandığını anımsatan Elvan, bunlardan ilkinin, KOBİ'lerde bulut bilişim kullanımının yaygınlaştırılmasını amaçladığını dile getirdi: “Bunların yanı sıra dijitalleşmeyle birlikte dönüşüme uğrayan bir başka alan da şehirlerimizdir. Bu bağlamda, her geçen gün daha da önemli bir konu haline gelen 'akıllı şehirler' ve bu şehirlerde geliştirilen 'akıllı uygulamalar' bizler için önemli fırsatlar sunmaktadır. Yerel ihtiyaçların çözümü için büyük ölçüde yerel kaynakların kullanılması prensibiyle geliştirilen bu uygulamalar, kentsel alanlarda yeni bir kent ekonomisinin oluşmasına öncülük etmektedir. KOBİ'lerin kent kaynaklarını kullanarak geliştirecekleri yenilikçi ürün ve hizmetler ile daha rekabetçi hale gelmeleri için tam önümüzde duran bu fırsatı da iyi değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.”

KOBİ'lerde Ar-Ge yeterli değil

Hükümet'in 10. Kalkınma Planı'nda KOBİ ve girişimcilik ekosistemini geliştirmek üzere KOBİ'lerin büyümesi, teknolojik kapasitelerinin artırılması, teknoloji ve yenilik faaliyetlerinin artırılması, markalaşmış teknoloji yoğun ürünler geliştirilerek Türkiye'nin küresel ölçekte rekabet gücüne erişmesine yönelik politikalar belirlediklerini hatırlatan Elvan, “Hükümetimiz, çizdiğimiz tüm bu vizyon çerçevesinde ekonomik dönüşüm ve refah seviyemizin yükselmesi için KOBİ'lere büyük önem vermekte, KOBİ'lerin gelişmesi için çalışmalar yapmaktadır. Son 10 yılda ihracat yapan KOBİ sayısı 44 binden 65 bine, bu KOBİ'lerin yaptığı ihracat miktarı ise 50 milyar dolardan yaklaşık 80 milyar dolara yükselmiştir” diye konuştu.

Elvan, KOBİ'lerin Ar-Ge harcamalarındaki payının 10 yıl önce yüzde 10 düzeyindeyken bugün yüzde 18'e yükseldiğine dikkati çekerek, şunları anlattı: “Bu bizim için elbette yeterli değildir, ancak sorunun temelinde indiğimizde sorun kaynak sorunu değildir. Sorun Ar-Ge kapasitesinin yeterli düzeye ulaşmamasıdır. 'Ar-Ge harcamalarının oranını yüzde 1'den yüzde 3'e çıkarıyoruz' desek ve bu kaynağı ayırsak, bu kaynağı kullanacak Ar-Ge altyapısına sahip değiliz. Dolayısıyla öncelikle yapmamız gereken işlerin başında Ar-Ge kapasitesinin geliştirilmesi gelmektedir. Bu hem özel kesim hem de kamu için geçerlidir. Buradaki hedefimiz özel kesimin Ar-Ge harcamalarındaki payının kamu kesiminden yüksek olmasıdır. Biz şunu arzu ediyoruz, özel kesimin Ar-Ge kapasitesini geliştirmeye yönelik yapacağı her bir projeye, programa açık ve net bir şekilde destek vereceğiz. Hükümetimiz kredi, Ar-Ge ve proje destekleri gibi finansman destekleri yanında, yatırımcıların önünü açacak, rekabet gücünü artıracak ve ihtisaslaşmayı sağlayacak altyapıları oluşturmaktadır.”

Lütfi Elvan, teknoloji geliştirme bölgeleri, ihtisas endüstri bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgeleri'nin (OSB'lerin) bu altyapılara verilebilecek en güzel örnekler olduğunu belirtti: “Sadece OSB sayısından örnek vermem gerekirse 2003 yılından günümüze kadar 103 yeni OSB kurulmuştur. Aynı dönemde OSB'lere yönelik olarak 2.1 milyar TL'den fazla kredi desteği sağlanmıştır. Birkaç hafta içerisinde yasalaşmasını beklediğimiz Üretim Reform Paketi bu sürece daha da hız katacaktır. Paketle yer ve arazi tahsisinde geçmişte yaşadığımız problem çözülerek yatırımcıların yatırım yeri talebinin çok daha hızlı karşılanması sağlanacaktır. Ayrıca OSB'lerin ve diğer sanayi bölgelerinin altyapı ihtiyaçlarının karşılanması için destek sağlayacağız.” Elvan, verilen desteklerin etki analizi önemli olduğunu dile getirdi: “Bakanlık olarak bundan sonraki süreçte yoğunlaşacağımız alanlardan biri etki analizleri olacaktır. Analiz sonuçlarına göre başarılı destekler artarak devam ettirilecek, istenilen etkiyi gösteremeyen destekler ise yeniden tasarlanarak KOBİ'lerin ve diğer tüm özel sektör kuruluşlarının ihtiyaçlarına uygun hale getirilecektir.”

“Sanayi 4.0 tüm sorunlarımızı çözmeyiz”

Ş. Nezh Kuleyin

TOSYÖV Başkanı Ş. Nezh Kuleyin, TOSYÖV hakkında bilgi vererek konuşmasına başladı. Türkiye’de girişim kavramının başlangıcının TOSYÖV olduğunu hatırlatan Kuleyin, “1989 yılında kurulan TOSYÖV, ‘Girişimcilik’in Gücü’ sloganını şiar edinmiş, ‘Girişim’ adıyla dergi çıkarmış, üniversitelerde girişimcilik’in ders okutulmasına vesile olmuştur” dedi.

TOSYÖV’ün vizyonunun yaklaşık 2-3 yıldır başka bir konuya doğru odaklandığını ifade eden Kuleyin, “Yeni vizyonumuz şudur; biz artık KOBİ’leri herkesin ‘Endüstri-Sanayi 4.0’ dediği kavramla daha net buluşturmak istiyoruz. Bizim ülkemizde kavramlar ya ulvileştirilmektedir ya da karmaşıklaştırılmaktadır. Bütün kavramlar gerçekleştirilmek için vardır. Dolayısıyla kavramları gerçekleştirmek için bunu eylem planı haline dönüştürmek istiyoruz. İstiyoruz ki KOBİ’ler Endüstri 4.0 ile bütünleşsin. Bunun için Endüstri 4.0 ile ilgili bir küme kurmayı başardık. Aynı zamanda bunu yaygınlaştırmak istiyoruz” diye konuştu.

Bütün toplumun sanayi demek olmadığının idrak edilmesini isteyen Kuleyin, Sanayi 4.0 gerçekleştirildiğinde toplumdaki bütün sorunların çözüleceği anlamına gelmeyeceğini savundu. Kuleyin şunları söyledi: “Dünyayı ele geçiren bilgi sistemleridir. TOSYÖV olarak bilgi sistemlerini geliştirmek istiyoruz. Sanayi 4.0 önemlidir ama önemli olan bir şey de Toplum 5.0’dir. Sadece sanayiye dönüştürerek toplumsal kal-

ınmayı gerçekleştirmek mümkün değildir.”

Nezh Kuleyin, sivil toplum ve gönüllü kuruluşların gücünün bazen bütün güçlerden daha önemli hale gelebileceğini belirterek, “Biz eğer kalkınmayı kalite ve verimlilik artışı olarak görüyorsak tüm gönüllü kuruluşları ve endüstriyel kuruluşları bu iş içinde seferberlik haline getirmemiz lazım” çağrısını yaptı.

“Hisse senetlerine değil hissi senetlere yatırım zamanı”

Hakan Ateş

DenizBank Genel Müdürü Hakan Ateş, toplumu eğitmenin, bilgilendirmenin önemli olduğunu belirterek aksi halde tsunami gibi üzerimize gelen değişimin yakalanamayacağı uyarısında bulundu. Ateş, TÜİK’in araştırma sonuçlarına değinerek tüm KOBİ’ler içinde düşük teknoloji-

den yararlananların oranının yüzde 60 olduğunu, TEPAV’ın araştırmasına göre ise ihracat yapan tüm işletmeler içinde ileri teknoloji kullananların oranının yüzde 5, KOBİ’lerde bu oranın binde 3 olduğunu kaydetti. Ateş, “Demek ki yapılacak çok şey var. Neden teknoloji kullanıyoruz? Gelirleri, istihdamı, verimliliği, ihracatı artırmanın, uluslararası rekabetçi olmanın başkaca bir yolu yok. Artık değişime hazır olmalıyız. Ne yapmamız gerekiyor? Ülkemizdeki internet altyapısını muhakkak suretiyle fiber, geniş bant olarak hepsini geliştirmemiz lazım. Kalifiye işgücünü yetiştirmeli, stratejik planlama yapmalıyız. Devlet desteği ve yasal çerçeve ise olmazsa olmazımızdır” diye konuştu.

Kendisinin 37 yıllık bir bankacı olduğunu ve hayatında hiç bu dönemdeki çevikliği görmediğini açıklayan Ateş, şu bilgileri verdi: “2016 gibi zor bir yılda, 450 milyar TL’lik toplam KOBİ kredisinin olduğu bankacılık sektöründe bugün itibarıyla 250 milyar TL’lik bir program onaylandı. Bunun 180 milyar TL’lik kısmı KGF tarafından likite dönüştü ve onaylandı. Bunun 130 milyar TL’lik kısmı kredi olarak KOBİ’lere ve işletmelere verildi. Neyi kurtardık dersiniz? Bir tane örnek vereyim; turizmde 80 milyar dolar üzerinde yatırımımız var. Maalesef çok az turist geldi. 3 oteli olan 1 tanesini açabildi. Ama orada bizim 1.2 milyon istihdamımız var. 32 milyar TL’lik para geliyordu. İstihdam 200 bin azaldı, gelirimiz de 21 milyar TL’ye indi. Bu Türkiye’nin petrolüydü. İşte biz KGF’nin sayesinde bunları taşıdık. Faiz ana paralarını ödetmedik, üstüne de işletme sermayesini verdik. Bu yıllarını geçirebilsinler diye. Çünkü bu milli servet.”

Hakan Ateş, DenizBank olarak sundukları hizmetleri ise şöyle anlattı: “Bir de gururumuzdan bahsedeyim. Mevduat fazizleri yüzde 12’nin üzerinde. Biz yüzde 9.90 ile küçük esnafa ‘hayat nefes ile başlar’ diyerek, TOBB, KGF ve Ziraat Bankası işbirliğinde hayata

geçirdiğimiz Nefes Kredisi kapsamında düşük maliyetler ile finansmana erişebilmelerine katkı sağlıyoruz. 24 bin müşterimize can suyu olduk. Gün bugündür. Hisse senetlerine değil, hissi senetlere yatırım yapma zamanı. Biz devletimizin, halkımızın, bilhassa KOBİ’lerimizin yanındayız.”

Hakan Orduhan

“Türkiye Sanayi 4.0’da yol ayrımında”

İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Orduhan, tüm dünyada hem bireysel hem de topluları değiştirecek olan Sanayi 4.0 rüzgarı estiğini bu rüzgarın tüm iş yapış şekillerini dö-

nüştüreceğini kaydetti. Sanayi 4.0’dan hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin farklı yararlanacağına dikkat çeken Orduhan, ülke olarak yol ayrımında olduğumuzu savundu. Orduhan, görüşlerini şöyle aktardı: “Ya dönüşüm sürecine dahil olup pastadan payımızı alacağız, ya da çağı yakalayamayıp mevcut pazarlarımızı dahi kaybetme riskiyle karşı karşıya kalacağız. Türkiye’deki dış ticaret hacminin yüzde 56’sını, milli gelirin yüzde 27’sini, vergi gelirlerinin yüzde 46’sını sağlayan İstanbul iş dünyası olarak tüm dünyada yaşanan endüstriyel dönüşümün aktörleri arasında yer alacağımıza inancımız tamdır. Büyük küçük tüm firmalarımızı bu dönüşümün bir parçası haline getirmeyi hedeflemekteyiz.”

Sanayi 4.0’ın üretim süreçlerine dahil edilmesi çağrısında bulunan Orduhan, ilk aşamada iş dünyasında farkındalık oluşturmak için bilgilendirme faaliyetleri yürüttüklerini, ikinci aşamada küçük ve büyük işletmelerin dijital dönüşüme uyum sağlaması için operasyonel faaliyet yürüteceklerini duyurdu.

KOSGEB tüm Türkiye’de KOBİ’nin yanında

Süleyman İslamoğlu

KOSGEB Başkan Yardımcısı Süleyman İslamoğlu, KOSGEB olarak KOBİ’lerin yanında olmak adına çalıştıklarını ve 12 destek programını 35 farklı altbaşlıkta KOBİ’lere sunduklarını anlattı. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın başlattığı ‘Endüstriyel Dönüşüm’ çalışmalarına değinen İslamoğlu, “Bu çalışmada KOSGEB olarak yer alıyoruz. Bir taraftan mevcut durum analizlerine destek verirken bir taraftan da vazgeçilmez dönüşüm ihtiyacından hareketle gerekli farkındalığın oluşturulması adına diğer kurum, kuruluşlarımız gibi bizde veri tabanımızda yer alan tüm KOBİ’lere bu dönüşüm hakkında bilgilendirme yapıyoruz” dedi.

Süleyman İslamoğlu şunları aktardı: “İçinde bulunduğumuz dönem endüstriyel dönüşüm sürecine KOBİ’lerimizin nasıl uyum sağlayacağını planlayacağı bir dönemdir. İçinde bulunduğumuz süreci ayrıntılı bir şekilde anlamalı ve değişimi iş süreçle-

rine adapte etmeliyiz. Yeni uygulamalar sayesinde üretimde ezberler bozulmaktadır. Yeni uygulamalar kitle üretimini zayıflatırken diğer taraftan mikro teknolojiler, mikro fabrikalara yani sayısız üretim imkanları, fırsatları sunmaktadır. Bu süreçte her zaman olduğu gibi dönüşüm sürecinin odağında; insan faktörü vardır. Dönüşümü kaçınılmaz kabul eden imalatçı KOBİ'lerimizin nitelikli ara eleman kadar hatta daha fazla dijital yetenek ustalarına, inovasyon yöneticilerine ihtiyaçları vardır." İslamoğlu, KOSGEB olarak İstanbul Tekirdağ, Ankara ve Bursa'nın ilave edileceği toplam 92 müdürlük ve 78 temsilcilikle KOBİ'lerin ihtiyacı olan ilave desteklerin uygulamaya alınması için çalıştıklarını duyurdu.

"KGF, dünyanın en büyüğü oldu"

İsmet Gergerli

Kredi Garanti Fonu A.Ş. Genel Müdürü İsmet Gergerli, yaşanmakta olan ve sonuçlarının henüz okunamadığı sistemde ülke olarak yöntemler geliştirilmesi gerektiğini aktardı. Batı'nın mutlak üstünlüğünün yeni dönemde tartışılır hale geldiğini savunan Gergerli, "Başta

Kore, Çin, Hindistan olmak üzere yeni ekonomik aktörlerin ekonomik güç merkezlerini yeniden dizayn ettiği bir dönemi yaşıyoruz. Ülke olarak da biz süreci doğru değerlendirip, süreci yönetmeliyiz.

Küresel sistemdeki diğer aktörler gibi süreçte daha dinamik, daha aktif, esnek olarak pozisyon alıp KOBİ'lerin rolünü doğru tanımlamalıyız" çağrısını yaptı. KOBİ'lerin ekonomideki etkin payına karşı kredilerden aldığı payın yüzde 24'ler seviyesinde olduğunu kaydeden Gergerli, KOBİ'lerin davranış kalıplarının, ticari bakış açılarının, değişim-dönüşümüne adaptasyonlarının doğru yönetilmesi halinde Türkiye ekonomisinin süreçte daha etkin olmasının mümkün olacağını dile getirdi.

İsmet Gergerli, şu bilgileri verdi: "25 yıldır KOBİ'lerin finansmana erişimde en büyük destekçilerinden biri olmaya devam ediyoruz. 2 ayda tam 190 bin işletmeye 141 milyar TL kefalet ile 155.5 milyar TL kredi imkanı sağladık. Haftada 35 bin işletmeye yaklaşık 20 milyar TL kredi kullanımını sağlıyoruz. Bu kredilerin yüzde 90'ı KOBİ'ye kullandırıldı. Bu kredilerin yüzde 66'sı mikro ve küçük işletmelere kullandırıldı. Geldiğimiz noktada KGF, dünyanın en büyük kredi kefalet kuruluşu olmuş durumda."

Gergerli, KGF'nin banka ve işletmeyi aynı tarafta buluşturan ortak menfaatlere odaklanan bir yapıda olduğunun altını çizdi: "Tüm bankacılık sistemi ilk çeyrek kar rakamlarını açıkladı. Bu rakamların beklentinin çok üzerinde olduğunu gördük. Bunun nedeni KGF'dir. 2017'de Türkiye'nin büyümesinin yüzde 3 olması beklenirken KGF'nin devreye girmesiyle bu oranın yüzde 4.5'a ulaşacağı beklentisi oluşmuştur. Önümüzdeki yıllarda KGF etkisinin daha da üst noktalara ulaşacağını öngöreceğiz."

Hilmi Develi

